

achterstallige (aanvullende?) betalingen en hoezeer dit klemde blijkt uit het boven reeds genoemde vroedschapsbesluit uit 1536 waarbij hun permissie werd verleend, zilver en juwelen uit de kerkschat te verkopen en van de opbrengst de achterstand aan te zuiveren ⁴⁴).

De zangers van de Zeven getijden, een college dat sinds 1449 dagelijks in de St. Laurenskerk de oudkerkelijke getijdediensten verzorgde, werden echter naar het schijnt geheel door de stad en niet door de kerkmeesters bezoldigd. Zij stonden vanaf 1555 onder toezicht van door de stad benoemde getijdemeesters, die in dat zelfde jaar tot profijt van de muziek de inkomsten kwamen te genieten van de vleesbanken en van de kelder onder het stadhuis. In de jaarrekening van 1556/57 (waarop steeds wordt teruggegrepen omdat het de enige stadsrekening uit de zestiende eeuw is welke bewaard is gebleven) is voorts een post te vinden voor de 'sanckmeester' met de passende en welluidende naam mr Joest Nachtegael (12 gulden) en een voor 'de sanghers vant loff te singhen' (samen 18 gulden) ⁴⁵).

Wij komen tot een samenvatting.

Uit een en ander wordt allereerst duidelijk dat de kerk in de jaarlijkse vaste inkomsten aan renten van personen en instellingen een behoorlijk werkkapitaal incasseerde, in 1557 getaxeerd op 122 gulden. Naast deze basis voor het onderhoud van het gebouw waren haar bij vroedschapsresolutie inkomsten toegekend, hetzij voor langere tijd, hetzij incidenteel – inkomsten die, zoals b.v. het aandeel in boeten of poortergelden, per jaar aan schommelingen onderhevig zijn geweest. Daartegenover stond dat om de behoeften te dekken soms toch renten werden verkocht, d.w.z. leningen gesloten waarop rente moest worden betaald. De kerk bezat geen vastomlijnd fonds, zoals een instelling dit heden ten dage b.v. in de vorm van obligaties en aandelen bezit.

Waarschijnlijk hebben de kerkmeesters over de financiën geen werkelijk slapeloze nachten gehad. Zij gingen ervan uit dat de kerk een zaak van de parochie, dus van de stedelijke gemeenschap was en dat deze gemeenschap in de personen van haar bestuurders altijd verantwoordelijkheid voor de instandhouding van kerk en eredienst zou aanvaarden. De prijs voor hun goede nachtrust was dan wel een vérgaande invloed die het stadsbestuur op de gang van zaken in de kerk is gaan uitoefenen. Hier moeten met name de benoeming van de kerkmeesters, het afhoren van de rekening en de goedkeuring van beheersdaden met financiële consequenties worden genoemd. Zo